

WSTĘP

Obecny zeszyt „Zarządzania w Kulturze” ma charakter monograficzny, dotyczy bowiem szeroko rozumianych mediów. Nie jest rzeczą dziwną, że właśnie ten rozległy obszar zjawisk pojawia się w ramach refleksji dotyczącej zarządzania kulturą. Media – co stało się już rodzajem oczywistego, wyjściowego rozpoznania – aktywnie uczestniczą w kształtowaniu przestrzeni kultury, bez względu na to, jak tę kulturę będziemy definiować. Wchodzą bowiem w ścisłe związki z najważniejszymi tendencjami społecznymi i politycznymi, kształtują praktycznie bez reszty obrót symbolami, przyczyniają się do formowania tożsamości rozmaitych grup i indywidualiów, a także wytwarzają presję o charakterze aksjologicznym i normatywnym, również estetycznym oraz obyczajowym. Stanowią również istotną i coraz ważniejszą składową procesów o charakterze ekonomicznym. Można bez przesady powiedzieć także – biorąc jeszcze pod uwagę ich zakorzenienie technologiczne – że stają się jedną z najważniejszych, a być może najważniejszą zmienną o charakterze cywilizacyjnym. Z tego stanu wynika konfuzja, która jednocześnie stanowi doskonałą perspektywę badawczą, bo tak przedstawia się ogrom przestrzeni możliwych refleksji i ich zróżnicowanie; konfuzja może natomiast rodzić się z niebezpieczeństwa nadmiernego rozszerzenia pola eksploracji.

Najbliższy zeszyt „Zarządzania w Kulturze” będzie się starał dziedziczyć raczej drugą możliwość optymistyczną, jednak bynajmniej nie rości sobie prawa do kompletności czy nawet ścisłego porządku, a raczej obejmuje konkretne próby opisanie problematyki mediów w dziedzinach wybranych przez autorów. Publikację niniejszą rozpoczyna ogólna refleksja Tomasza Gobana-Klasa przedstawiająca współczesny i palący problem jakości dziennikarstwa, otwierając tym samym ogólną i fundamentalną kwestię udziału tej grupy społecznej we wspólnej przestrzeni publicznej. Podobny rodzaj rudymen tarnej refleksji podejmuje także Jędrzej Skrzypczak, analizujący proces rekonstrukcji takich mediów, jak radiofonia i telewizja, których współczesne przeobrażenia wytwarzają problemy natury pojęciowej i w rezultacie poznawczej. Krystyna Doktorowicz wprowadza temat nowych mediów i ich użytkowników, gdyż okazali się oni istotnymi i nowymi aktorami współczesnej sceny medialnej. Ich aktywność staje się coraz ważniejszym elementem strategii biznesowych, czego krytycznej analizy podjął się Jan Kreft. Niejako podsumowując tę część publikacji, Katarzyna Kopecka-Piech porządkuje kształtującą się nową przestrzeń medialną, przedstawiając typologie pojawiających się innowacji medialnych.

W dalszej części zeszytu znajdują się dwa teksty, których autorami są Henryk Pietrzak i Jerzy Gawroński, stanowiące próbę teoretycznej interpretacji mediasfery. Ten typ podejścia pozwala na sformalizowany opis dynamiki przemieszczania się informacji. Tworzony w ten sposób model umożliwi pragmatyczne i zorientowane na cele postępowanie, w tym w szczególności na zarządzanie mediasferą w kontekście potrzeb społecznych i innych.

Zeszyt zamykają dwa materiały dotyczące praktyki działalności medialnej. Piotr Ostrowski przedstawia analizę strategii radia publicznego w obecnym czasie, posługując się studium przypadku, jakim jest Radio Koszalin. Po tym tekście publikujemy natomiast zapis dyskusji, która odbyła się w trakcie konferencji naukowej pt. *Kulturotwórcza rola mediów. Rola i znaczenie rozgłośni regionalnych Polskiego Radia* i została zorganizowana w ramach obchodów 60-lecia Spółki Polskie Radio Regionalna Rozgłośnia w Opolu „Radio Opole” SA w dniu 24 listopada 2012 roku przez Instytut Kultury Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytut Politologii Uniwersytetu Opolskiego i Radio Opole SA. Wzięli w niej udział: prof. dr hab. Bogusław Nierenberg, prof. dr hab. Emil Orzechowski, prof. dr hab. Stanisław Sławomir Nicieja oraz Sławomir Rogowski, członek Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a także przedstawiciele zarządów rozgłośni regionalnych Polskiego Radia. Jest ona przykładem połączenia ogólnej tematyki mediów, ogniskujących się w obszarze kultury za sprawą mediów publicznych, otwierając tym samym zespół podstawowych i ciągle obecnych na gruncie europejskim zasadniczych napięć, rozgrywających się na styku kultury i ekonomii.

Rafał Maciąg